

آزمون هوش تحلیلی

استاد دکتر ابوطالب سعادت

زهرا رجبی فرجاد

هوش تحلیلی

رابرت استرنبرگ، روانشناس آمریکایی، در دهه ۱۹۸۰ معتقد بود که هوش انسان بیش از یک عامل فکری وجود دارد. استرنبرگ یک نظریه سه گانه هوش را به جای یک توانایی واحد، پیشنهاد کرد.^۱

تعریف هوش از دیدگاه استرنبرگ:

"رفتار افراد باهوش شامل تطبیق با محیط خود، تغییر محیط خود یا انتخاب یک محیط بهتر است."^۲

طبق نظریه هوش سه گانه استرنبرگ سازگاری شخص با محیط در حال تغییر و دانش خود در شکل دهی جهان اطراف، اهمیت زیادی در تعیین هوش او دارد، همچنین استدلال کرد که آزمون های هوشمند برای نادیده گرفتن خلاقیت اشتباه بوده و همیشه ویژگی های مهمی دیگری مانند فرآیندهای شناختی، برنامه ریزی و تصمیم گیری، وجود دارد که تاثیرگذار است.^۳

هوش سه گانه را می توان به سه جنبه متفاوت طبقه بندی کرد:

۱. سازگاری - هوش تحلیلی: توانایی فرد برای تکمیل کارهای آموزشی و حل مشکلات

۲. تجربی - هوش خلاق: توانایی فرد برای استفاده از دانش و مهارت های موجود برای مقابله با موقعیت های جدید و غیر معمول

۱ .www.psychestudy.com - ۲۰۱۷

۲ .Sternberg, Robert (۱۹۸۸) The Triarchic Mind: A New Theory of Intelligence.

۳ .www.psychestudy.com - ۲۰۱۷

۳. عملی - هوش عملی : توانایی فرد برای استفاده از دانش و مهارت های موجود برای تغییر، سازگاری با محیط زیست و یا انتخاب یک محیط متفاوت برای رسیدن به اهداف خود^۴

هوش تحلیلی

هوش تحلیلی عموماً با میزان IQ سنجیده می شود. افرادی که هوش تحلیلی بالایی دارند کسانی هستند که در آزمون IQ نمره بالایی می گیرند. آنها توانایی حل مسئله، یادگیری سریع، قبولی در امتحانات را به راحتی دارند و افرادی دانشمند به نظر می رسند.^۵ هوش تحلیلی را با نام Componential intelligence نیز می شناسند. با توجه به ماهیت تحلیلی این هوش، فردی در حل مسئله بسیار خوب است و به دلیل تفکر انتزاعی و مهارت های ارزیابی، این افراد عموماً قادر به دیدن راه حل هایی هستند که معمولاً دیده نمی شوند. در آزمون های استاندارد همیشه نمره بالا برای افراد باهوش تحلیلی خواهد بود و این به خاطر توانایی او برای ارزیابی و تجزیه و تحلیل با استفاده از تفکر انتزاعی به منظور دستیابی به راه حل ها است.^۶

توانایی های فرد دارای هوش تحلیلی:

۱. تجزیه و تحلیل اطلاعات
۲. تفکر انتزاعی
۳. قدرت حل مساله
۴. مهارت کلامی
۵. تفکر و مهارت منطقی

مولفه هایی که از تعریف هوش تحلیلی می توان استنباط کرد : تجزیه و تحلیل اطلاعات، تفکر انتزاعی، قدرت حل مساله، مهارت کلامی، تفکر و مهارت منطقی.

---

۴ . Yolanda Williams - ۲۰۱۵

۵ . www.iranefa.org

۶ . www.psychestudy.com - ۲۰۱۷

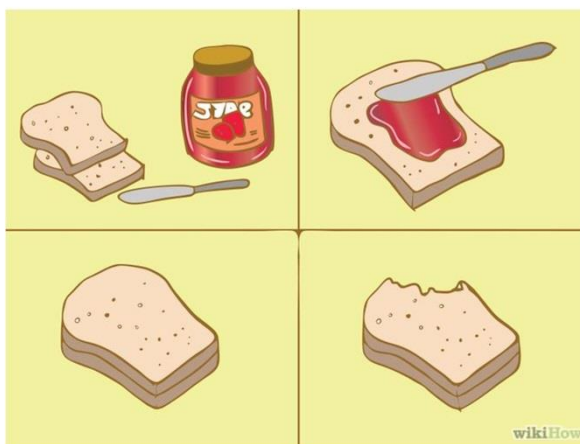
آزمون هوش تحلیلی

۱. تجزیه و تحلیل اطلاعات

سوالات تکمیل تصاویر: این تصاویری چیزی کم دارد می توانی آن را پیدا کنی و بکشی؟

توالی قصه: ترتیب قصه ها را از ۱ تا ۴ شماره گذاری کنید. اول کدام اتفاق افتاده، دوم کدام اتفاق افتاده، بعد کدام اتفاق افتاده!

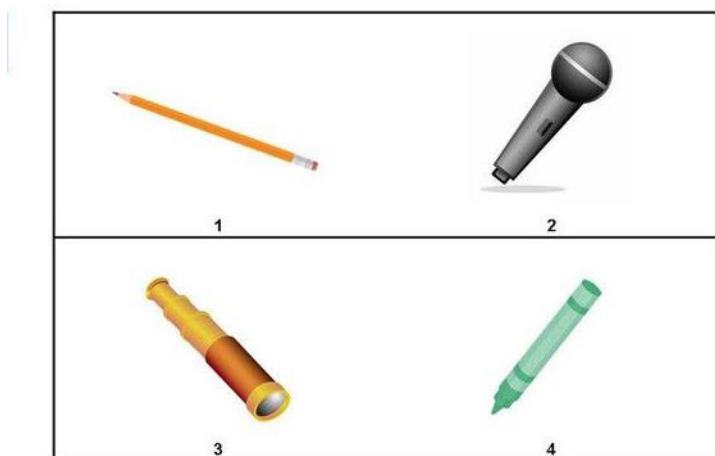
اعداد: عدد توت فرنگی ۷ است؟ توت فرنگی به علاوه ۵ می شود شاتوت ... شاتوت چند است؟

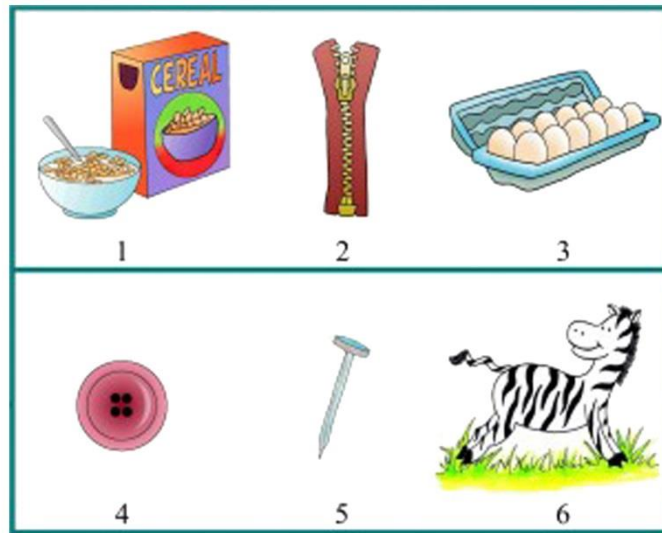
$$\begin{array}{c} \text{🍓} = ۷ \\ \text{🍓} + ۵ = \text{🍇} \end{array}$$

دو تا سیب سبز شبیه هم میشود ۴ . حالا به من بگو عدد سیب چند است؟ یک سیب و موز میشود ۶ . حالا بگو موز چنده؟

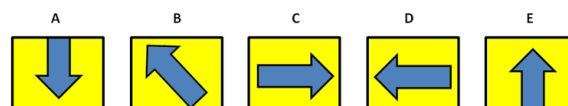
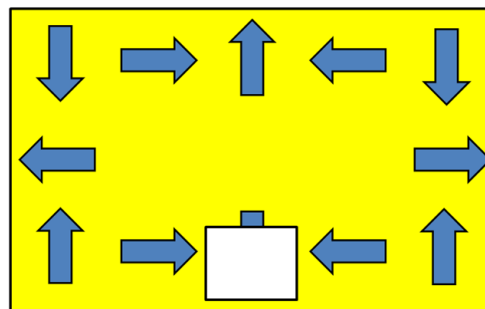
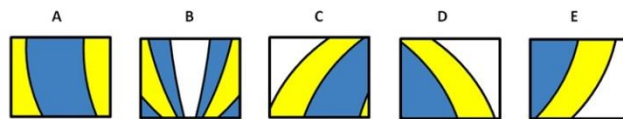
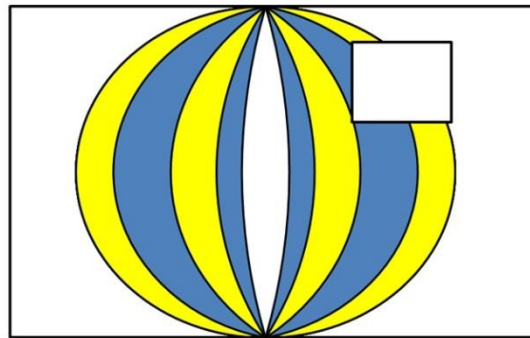
$$\begin{array}{c} \text{🍏} + \text{🍏} = ۴ \\ \text{🍏} + \text{🍌} = ۶ \end{array}$$

ارتباط: در هر ردیف یک تصویر وجود دارد که با هم ارتباط دارد؟ یا در ردیف ۱ و ردیف ۲ دو تا شکل است که به هم ارتباط دارد. دور آنها خط بکش.

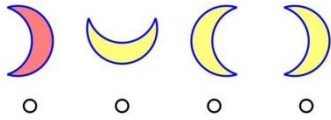
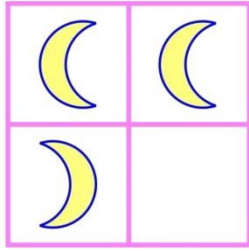
ناقص: کدام شکل را در جای خالی بگذارید تا تصویر تکمیل شود.

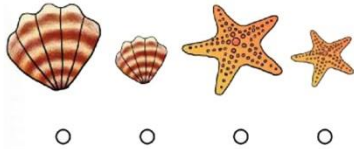
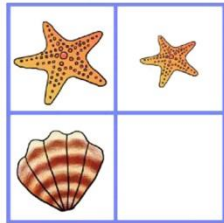
اگر کودک دو تا پشت هم نتوانست پاسخ بدهد نمیتوانید باقی سوال را حذف کنید زیرا که ساختار سوالات با هم متفاوت است.

۲. تفکر انتزاعی

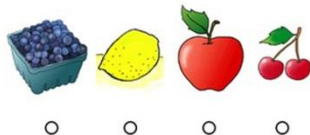
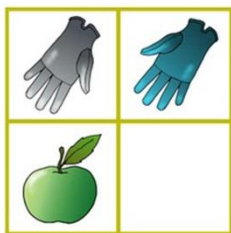
هر اتفاقی در دریف بالا بیافتد در ردیف پایین هم همان سیر تکرار می شود
یا همان اتفاق می افتد. (می توانید با یک کاغذ ردیف پایین را بپوشانید)
اگر ماه اینگونه شود کدام ماه را باید در جای خالی بگذاریم
تا مسیر یا اتفاق مانند ردیف اول طی شود یا بیافتد؟
(حتما با خودکار نشان دهید)

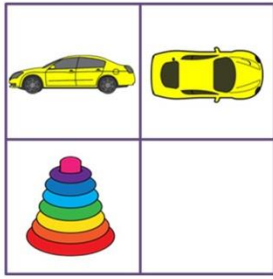

هر اتفاقی در دریف بالا بیافتد در ردیف پایین هم همان سیر تکرار می شود
یا همان اتفاق می افتد. (می توانید با یک کاغذ ردیف پایین را بپوشانید)
اگر ستاره دریایی از این به ان برسد کدام گزینه را باید در جای خالی بگذاریم
تا مسیر یا اتفاق مانند ردیف اول طی شود یا بیافتد؟
(حتما با خودکار نشان دهید)

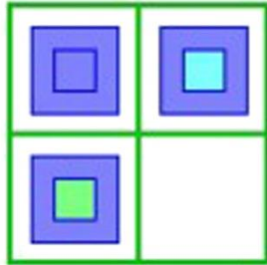
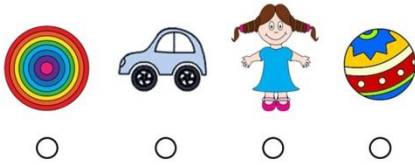

هر اتفاقی در دریف بالا بیافتد در ردیف پایین هم همان سیر تکرار می شود
یا همان اتفاق می افتد. (می توانید با یک کاغذ ردیف پایین را بپوشانید)
اگر دستکش از این به ان برسد کدام گزینه را باید در جای خالی بگذاریم
تا مسیر یا اتفاق مانند ردیف اول طی شود یا بیافتد؟
(حتما با خودکار نشان دهید)

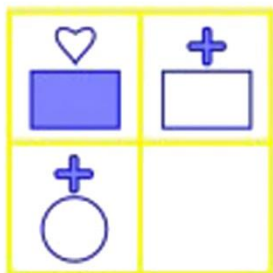
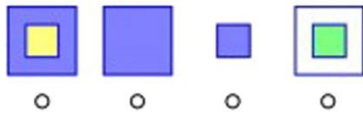

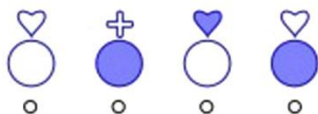
هر اتفاقی در دریف بالا بیافتد در ردیف پایین هم همان سیر تکرار می شود
یا همان اتفاق می افتد. (میتوانید با یک کاغذ ردیف پایین را ببوشانید)
اگر ماشین از این به ان برسد کدام گزینه را باید در جای خالی بگذاریم
تا مسیر یا اتفاق مانند ردیف اول طی شود یا بیافتد؟
(حتما با خودکار نشان دهید)

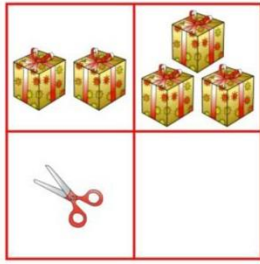
هر اتفاقی در دریف بالا بیافتد در ردیف پایین هم همان سیر تکرار می شود
یا همان اتفاق می افتد. (میتوانید با یک کاغذ ردیف پایین را ببوشانید)
اگر مربع از این به ان برسد کدام گزینه را باید در جای خالی بگذاریم
تا مسیر یا اتفاق مانند ردیف اول طی شود یا بیافتد؟
(حتما با خودکار نشان دهید)

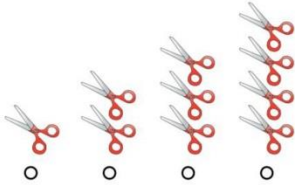
هر اتفاقی در دریف بالا بیافتد در ردیف پایین هم همان سیر تکرار می شود
یا همان اتفاق می افتد. (میتوانید با یک کاغذ ردیف پایین را ببوشانید)
اگر مستطیل با قلب از این به ان برسد کدام گزینه را باید در جای خالی
بگذاریم تا مسیر یا اتفاق مانند ردیف اول طی شود یا بیافتد؟
(حتما با خودکار نشان دهید)

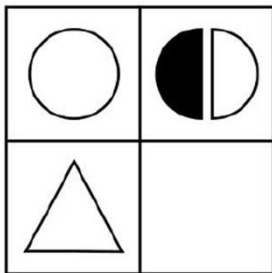
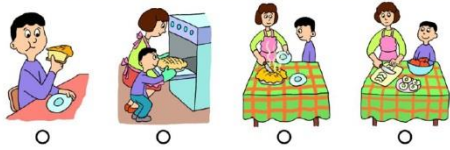

هر اتفاقی در دریف بالا بیافتد در ردیف پایین هم همان سیر تکرار می شود
یا همان اتفاق می افتد. (می توانید با یک کاغذ ردیف پایین را بپوشانید)
اگر هدیه از این به ان برسد کدام گزینه را باید در جای خالی بگذاریم
تا مسیر یا اتفاق مانند ردیف اول طی شود یا بیافتد؟
(حتما با خودکار نشان دهید)

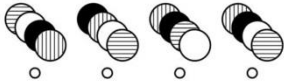
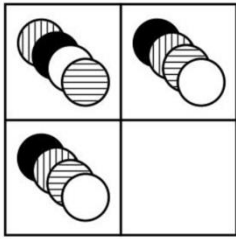

این یک داستان که تو باید کاملش کنی
این پسر می رود از درخت سیب می چیند
مادر سیب ها را می شوید و خورد می کند
آنها را در ظرف می چیند و خمیر روی آن قرار می دهد تا
پای سیب درست کند حالا باید کدام تصویر را در جای
خالی بگذاریم تا داستان تکمیل شود.

هر اتفاقی در دریف بالا بیافتد در ردیف پایین هم همان سیر تکرار می شود
یا همان اتفاق می افتد. (می توانید با یک کاغذ ردیف پایین را بپوشانید)
اگر مربع از این به ان برسد کدام گزینه را باید در جای خالی بگذاریم
تا مسیر یا اتفاق مانند ردیف اول طی شود یا بیافتد؟
(حتما با خودکار نشان دهید)

هر اتفاقی در دریف بالا بیافتد در ردیف پایین هم همان سیر تکرار می شود
یا همان اتفاق می افتد. (می توانید با یک کاغذ ردیف پایین را بپوشانید)
اگر دایره ها از این به ان برسد کدام گزینه را باید در جای خالی بگذاریم
تا مسیر یا اتفاق مانند ردیف اول طی شود یا بیافتد؟
(حتما با خودکار نشان دهید)

اگر کودک دو تا پشت هم نتوانست پاسخ بدهد نمیتوانید باقی سوال را حذف کنید زیرا که ساختار سوالات با هم متفاوت است.

۳. قدرت حل مساله

آفرینندگی فرآیند ذهنی، نوعی شیوه تفکر و رویکرد در حل مساله است. روانشناسان همواره در تعیین مهارت های ذهنی عبارتند از:

گرایش به ایجاد پیوند های شگفت انگیز، تفکر آرام و هوشیاری می دانند. یکی از جنبه های فرآیند آفرینندگی که بارها در پژوهش روی بازی کودکان پیش دبستانی مورد بررسی قرار گرفته، توانایی پرداختن به چیزی است که حل مسئله همکراو واکره میشود.

حل مسئله: یعنی توانایی گرد هم آوردن اطلاعات جداگانه برای دستیابی به یک راه حل درست.
حل مسئله واکرا: یعنی توانایی بسط دادن تفکر و در نظر گرفتن راه حل های احتمالی گوناگون^۷.

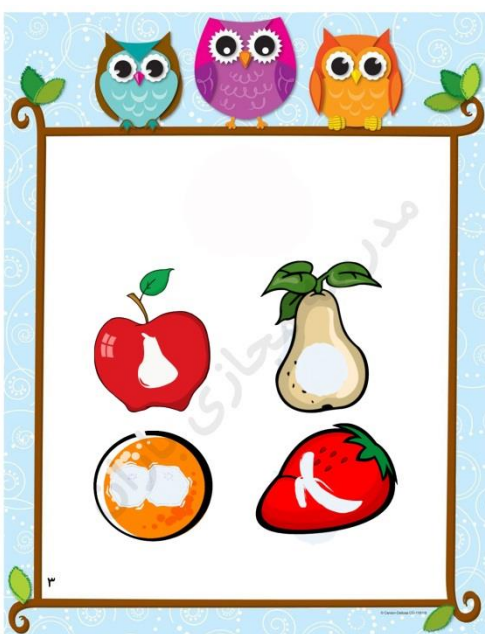
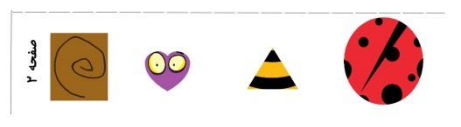
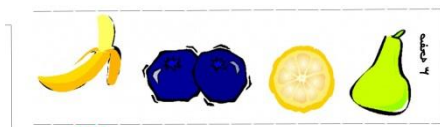
سوالات:

برج هیجان را بازی کنید و اگر برج توسط کودک ریخت امتیاز حل مساله را نمیگیرد.
جورچین شش شکل دارد: شتر، زنبور، گوسفند، گاو، هدهد، مورچه. برای اولین بار لطفا خودتان یکی از آنها را درست کنید.
نقطه بازی کنید.

نقطه بازی

پازل کاربرگ است که برچسب دارد و کودک باید تصاویر را تکمیل کند . (یکی از کاربرگ ها و از هر برگه دو پازل کفایت دارد)

معما را برای کودک بخوانید و از بخوانید آن را حل کند و اسم بچه ها را بنویسد .

۱۶

مدرسه مجازی باران

حل مساله

خانم و آقای دانشی یک مشکل بزرگ دارند .
 آنها ۵ تا کودک شیبه هم دارند (۵ قلو) ، بنام های زهرا ،
 فاطمه ، مینا ، مهدیه و مریم ، اسم هر کدام را پیدا کنید .

۱. _____ ۲. _____ ۳. _____

۴. _____ ۵. _____

راهنما:
 ۱. فاطمه بین زهرا و مینا نشسته است .
 ۲. در سمت راست زهرا هیچ کس نیست.
 ۳. مریم بزرگترین کودک است که جلوتر از همه نشسته است.

مدرسه مجازی باران

حل مساله دزد دریایی : حتما یک اسان برای کودک حل کنید تا ساختار های ذهنی کودک با اسباب بازی همراه شود.

این معما را حل کنید .

معماهای کودک :

اگر کودک دو معمای اول را نتوانست معمای سخت را صفر می گذاریم .

۴. مهارت کلامی

مهارت کلامی به توانایی استفاده از کلمات و بیان (شفاهی یا کتبی) مفاهیم مختلف از طریق زبان اطلاق می شود.

آزمون

۱. اتاق خود را توصیف کن . (۵ جمله منجسم)
۲. یک حیوان را انتخاب کن و به مربی سرخ بده تا آن حیوان را حدس بزند .
۳. یک داستان برای کودک تعریف کنید و از او بخواهید برای شما تعریف کند (داستان صوتی)
۴. با تصاویر موجود قصه بساز .

۵. داستان بساز: اگر معلم تماش بود؟ اگر یک کفش بودی!

کلامی ۲

کودک خلاقم خانه پتان را تلفنی برای دوستت توصیف کن.
مادرمهربان توصیف کودک را در این دفتر بنویس.

مدرسه مجازی باران

۰۹۳۵۳۶۹۴۶۱۹

مدرسه مجازی باران

کلامی ۳

یک حیوان را انتخاب کنید و به هر کدام از اعضای خانواده یک سرخ بدهید تا آن را پیدا کند.
اگر نتوانستند باز هم سرخ های جدید بدهید.

۰۹۳۵۳۶۹۴۶۱۹

مدرسه مجازی باران

از این پرداختن به شخصیت ها شروع و پایان داستان و پیام آن نمره گذاری می شود .

کلامی ۶

با کمک راهنماهای تصویری یک داستان بسازید و از مادر خواهش کنید داستان را برای شما بنویسد.

۰۹۳۵۳۶۹۴۶۱۹

مدرسه مجازی باران

کلامی ۷

یک داستان تعریف کن اگر معلمت تمساح بود !!
مادر مهربان داستان کودک باهوش مان را بنویس.

۰۹۳۵۳۶۹۴۶۱۹

مدرسه مجازی باران

یک قصه برای کودک به صورت صوتی پخش می کنیم و از کودک می خواهیم داستان را بیان کند یا تعریف کند .

کلامی ۴

یک داستان را گوش بدهید و سپس آن را برای مادر تعریف کنید .
مامان عزیز لطفا آنچه کودک تعریف میکند را در دفتر بنویس .

مدرسه مجازی باران

۰۹۳۵۳۶۹۴۶۱۹

مدرسه مجازی باران

۵. تفکر و مهارت منطقی

توانایی انجام عملیات ریاضی - مفاهیم ریاضی است : "توانایی کشف الگوها، دلایل قیاسی و تفکر منطقی"

این یادگیرنده ها به صورت مفهومی با استفاده از الگوهای عددی و منطقی فکر می کنند و از این طریق بین اطلاعات مختلف رابطه برقرار می کنند.

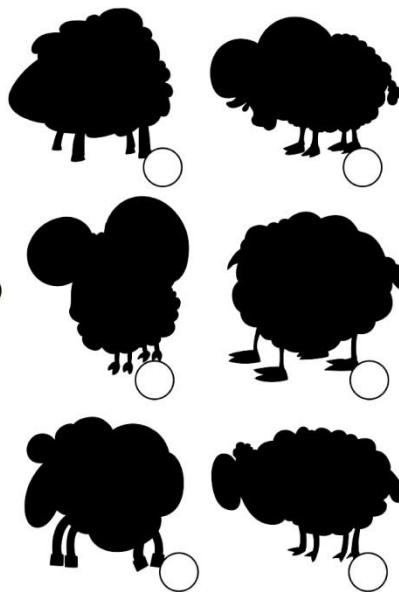
تشخیص هر تفاوت یک امتیاز دارد. جمع خرده تست تفاوت بین تصاویر ۱۵ است .

بین این دو تصویر تفاوت وجود دارد می توانی آنها را پیدا کنی و دور آن خط بکشی؟

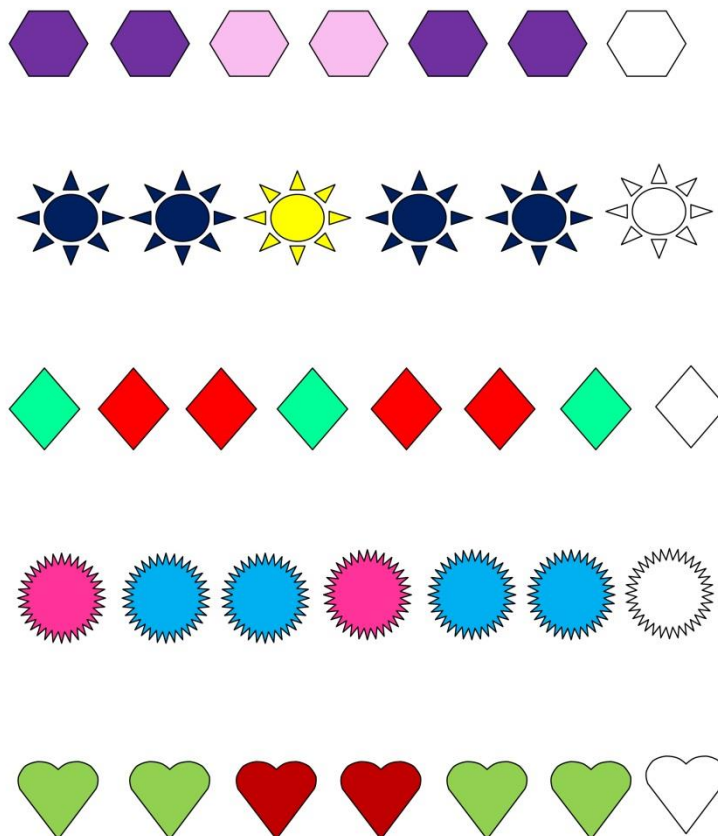

سایه میش (گوسفند) را می توانی پیدا کنی و علامت بزنی؟

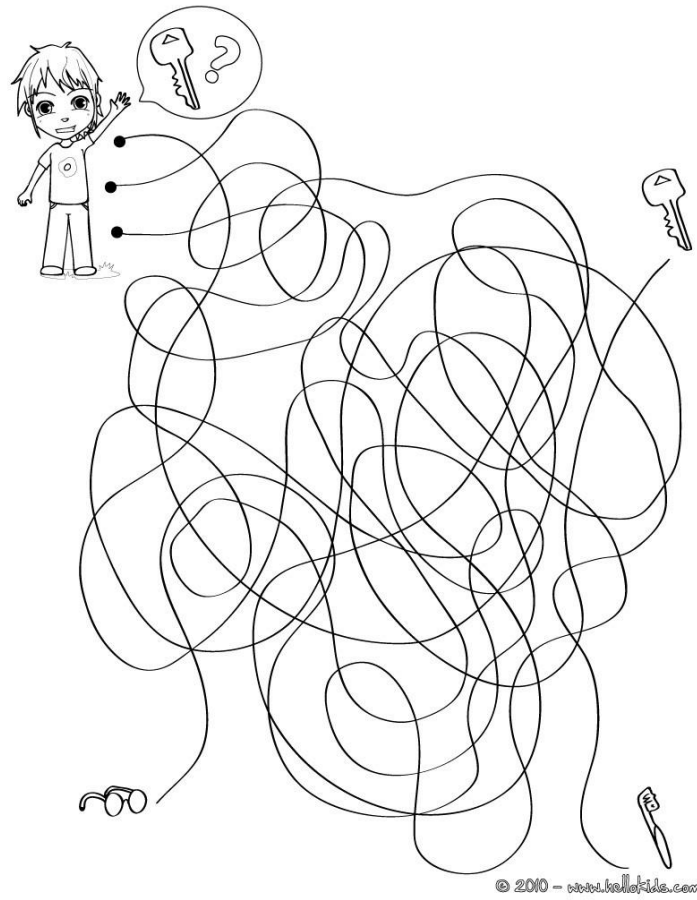

توالی منطقی یعنی تکرار منظم اشکال و رنگ ها حالا برای من بگو دو تا بنفش دو تا صورتی حالا دو تا بنفش حالا باید این ۶ ضلعی را چه رنگی کنیم تا توالی منطقی کامل بشود .

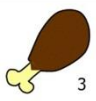

این قورباغه راه خانه اش را گم کرده می توانی بهش بهش نشان بدهی با مداد؟

سه راه برای پسر بچه وجود داد راه های را دنبال کن ببین کدام راه به کلید می رسد . از مسیر وسط مقداری را با خودکار برای کودک انجام دهید تا کودک متوجه بازی شود .

سودو کو را ابتدا آموزش دهید که در ستون ردیف تکراری نباید داشته باشیم بعد از او بخواهید جاهای خالی را پر کند.

 1	 3
 2	 4

	 4	 1	 3
 1		 2	 4
 4		 3	 2
 3	 2		 1

نام و نام خانوادگی:

تاریخ اجرا:

تاریخ تولد:

برگه آزمون

تجزیه و تحلیل اطلاعات:

تفکر انتزاعی:

قدرت حل مساله:

مهارت کلامی:

تفکر و مهارت منطقی:

نمره کودک					خرده تست ها	
	۶ موز و سیب			۱ دکمه	تجزیه و تحلیل اطلاعات	
	۷ ارتباط			۲ تاب		
	۸ ارتباط			۳ ساندویچ		
	۹ ناقص			۴ پرزده		
	۱۰ ناقص			۵ شاتوت		
	۶ مستطیل			۱ ماه	تفکر انتزاعی	
	۷ قیچی			۲ صدف		
	۸ کیک			۳ سیب		
	۹ مثلث			۴ ماشین		
	۱۰ دایره			۵ مربع		
		آسان		دزد دریایی	قدرت حل مساله	
		متوسط				
		سخت				
			برج هیجان			
			پازل			
			جورچین			
			معما			
			نقطه بازی			
سرنخ	پیام	پایان	شروع	شخصیت	داستان	مهارت کلامی
۵	۴	۳	۲	۱	توصیف اتاق	
	-	-	-	-	سرنخ	
-					قصه با تصاویر	
-					شنیدن قصه	
-					معلم تمساح	
				۲	تفاوت	تفکر و مهارت منطقی
				۵		
				۸		
					سایه	
				۵	توالی	
				نوع اول	ماز	
				نوع دوم		
					سودو کو	
					جمع کل	

آزمون هوش تحلیلی

رده بندی تجزیه و تحلیل اطلاعات ۷ تا ۱۲ ساله :

نمره کودک	رده بنلی	
	۹-۱۰	فراتر از حد انتظار
	۷-۸	توسعه یافته
	۵-۶	در حال توسعه
	۳-۴	در حد انتظار
	کمتر از ۲	پایین تر از حد انتظار

رده بندی تفکر انتزاعی ۷ تا ۱۲ ساله :

نمره کودک	رده بنلی	
	۹-۱۰	فراتر از حد انتظار
	۷-۸	توسعه یافته
	۵-۶	در حال توسعه
	۳-۴	در حد انتظار
	کمتر از ۲	پایین تر از حد انتظار

رده بندی قدرت حل مساله ۷ تا ۱۲ ساله :

نمره کودک	رده بنلی	
	۹-۱۰	فراتر از حد انتظار
	۷-۸	توسعه یافته
	۵-۶	در حال توسعه
	۳-۴	در حد انتظار
	کمتر از ۲	پایین تر از حد انتظار

مهارت کلامی ۷ تا ۱۲ ساله

نمره کودک	رده بنلی	
	۱۶-۱۸	فراتر از حد انتظار
	۱۲-۱۵	توسعه یافته
	۸-۱۱	در حال توسعه
	۴-۷	در حد انتظار
	کمتر از ۳	پایین تر از حد انتظار

رده بندی تفکر و مهارت منطقی ۷ تا ۱۲ ساله :

نمره کودک	رده بنلی	
	۲۰-۲۴	فراتر از حد انتظار
	۱۵-۱۹	توسعه یافته
	۱۰-۱۴	در حال توسعه
	۶-۹	در حد انتظار
	کمتر از ۵	پایین تر از حد انتظار

هوش تحلیلی

نمره کودک	خرده تست ها
	تجزیه و تحلیل اطلاعات
	تفکر انتزاعی
	قدرت حل مساله
	مهارت کلامی
	تفکر و مهارت منطقی
	جمع کل

هوش تحلیلی

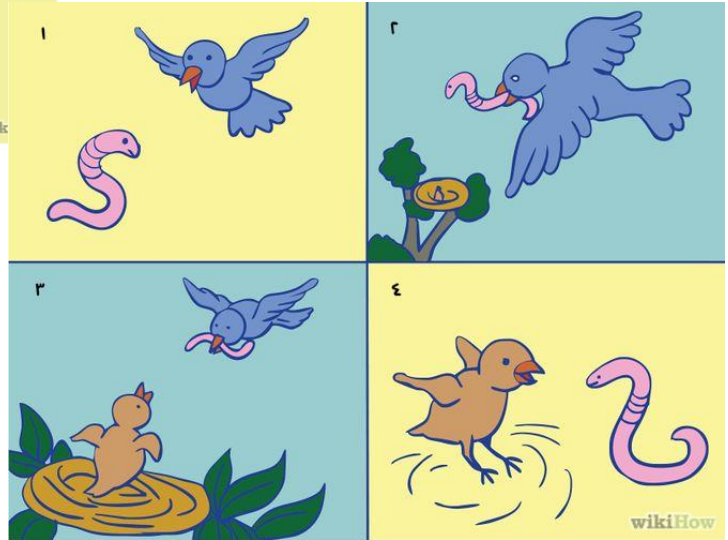
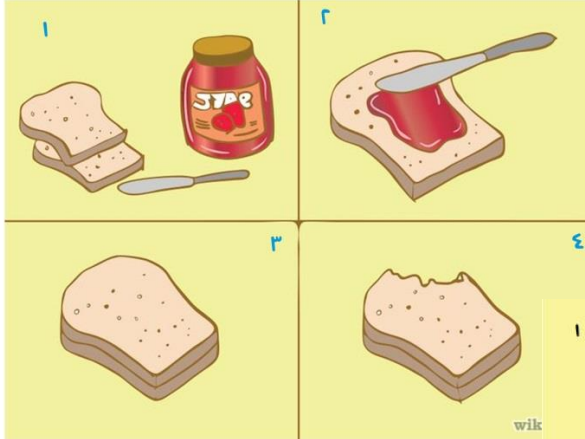
نمره کودک	رده بنلی	
	۶۰-۷۲	فراتر از حد انتظار
	۴۸-۵۹	توسعه یافته
	۳۲-۴۷	در حال توسعه
	۱۶-۳۱	در حد انتظار
	کمتر از ۱۵	پایین تر از حد انتظار

پاسخنامه تجزیه و تحلیل اطلاعات

۱. تکمیل پیراهن : دکمه

۲. تکمیل تاب : طناب تاب

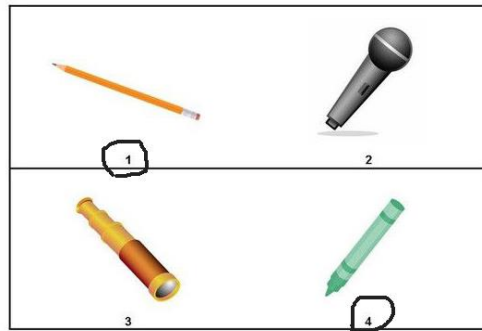
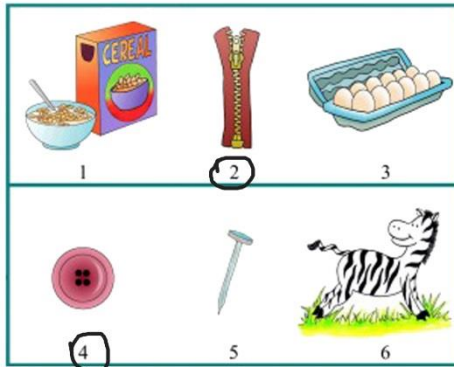
۳. ساندویچ و پرنده:

۴. شاتوت : ۱۲

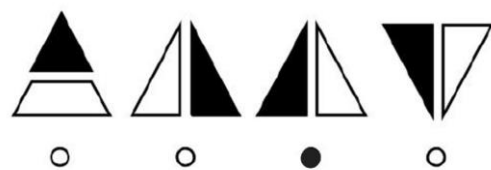
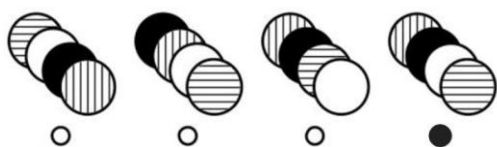
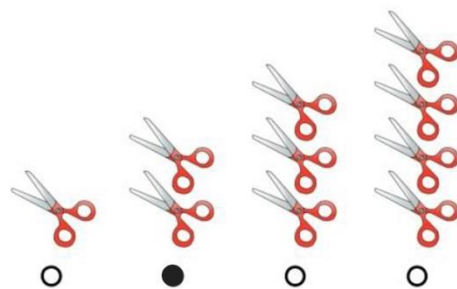
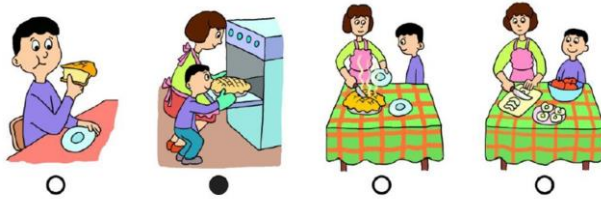
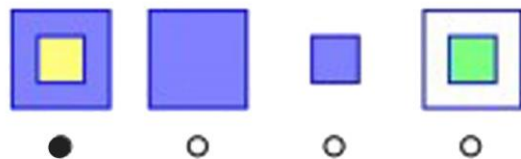
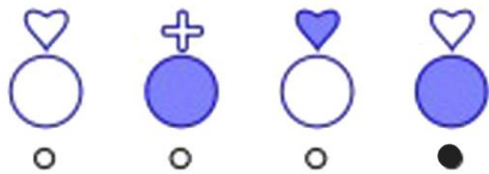
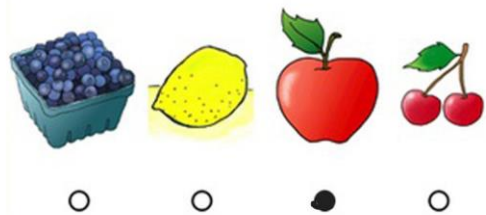
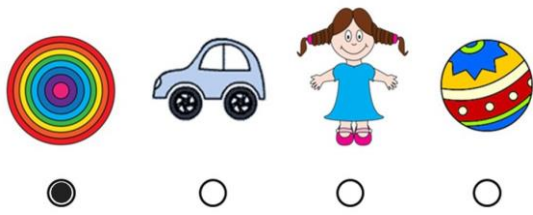
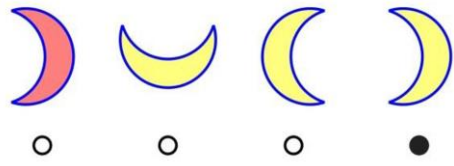
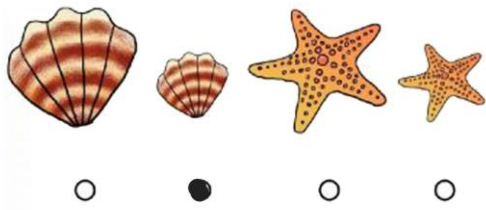
۵. سیب و موز : سیب ۲ و موز ۴

۶. ارتباط :

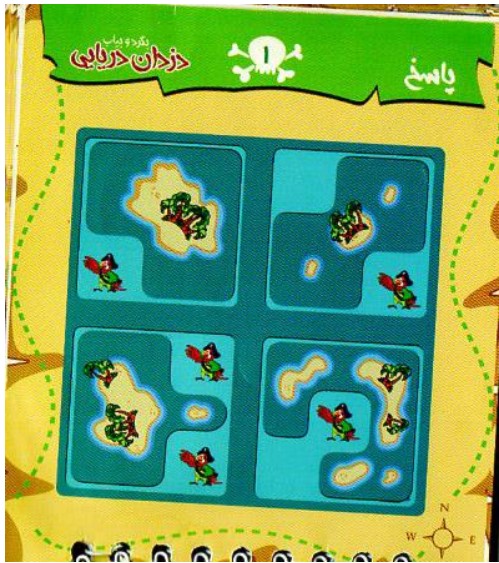
۷. ناقص : بالن d و فلش

پاسخنامه تفکر انتزاعی

پاسخنامه حل مساله

۱۶

حل مساله

مدرسه مجازی باران

خانم و آقای دانشی یک مشکل بزرگ دارند .
 آنها ۵ تا کودک شبیه هم دارند (۵ قلو) ، بنام های زهرا ،
 فاطمه ، مینا ، مهدیه و مریم ، اسم هر کدام را پیدا کنید .

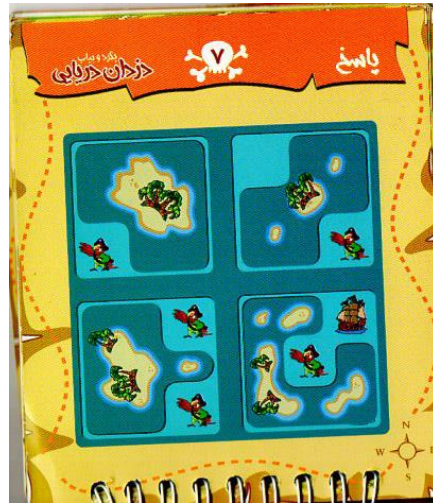
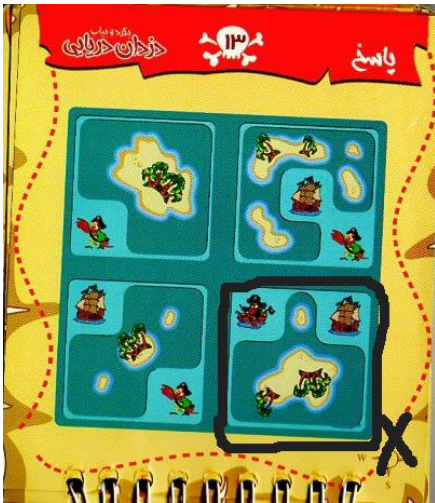
۱. مینا   ۲. فاطمه   ۳. زهرا

۴. مهدیه   ۵. مریم

راهنما:
 ۱. فاطمه بین زهرا و مینا نشسته است .
 ۲. در سمت راست زهرا هیچ کس نیست.
 ۳. مریم بزرگترین کودک است که جلوتر از همه نشسته است.

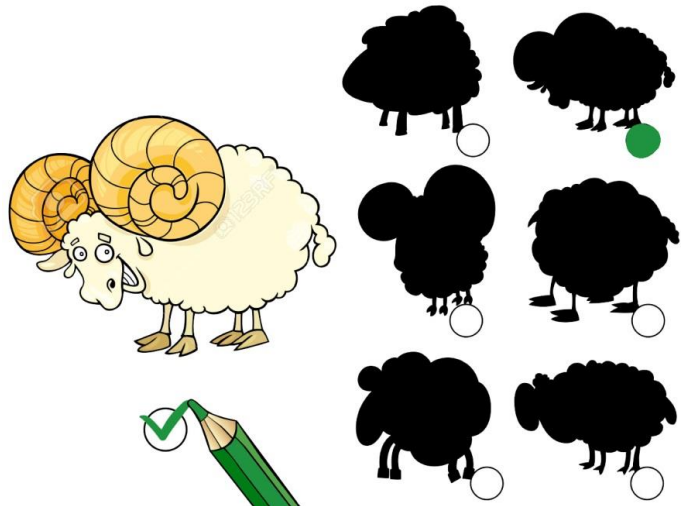
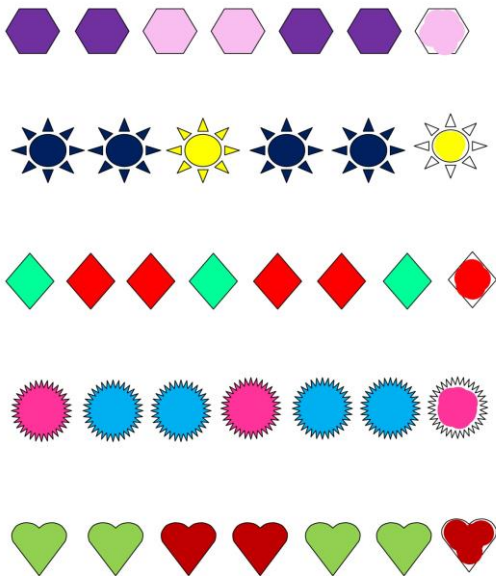
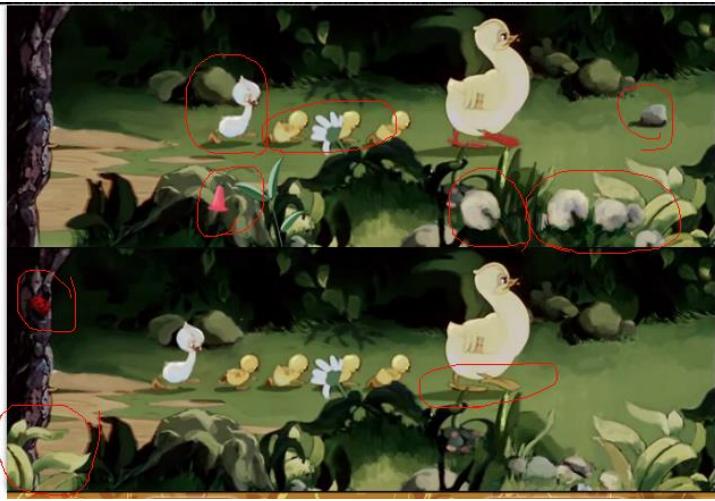
۰۹۳۵۳۶۹۴۶۱۹

مدرسه مجازی باران

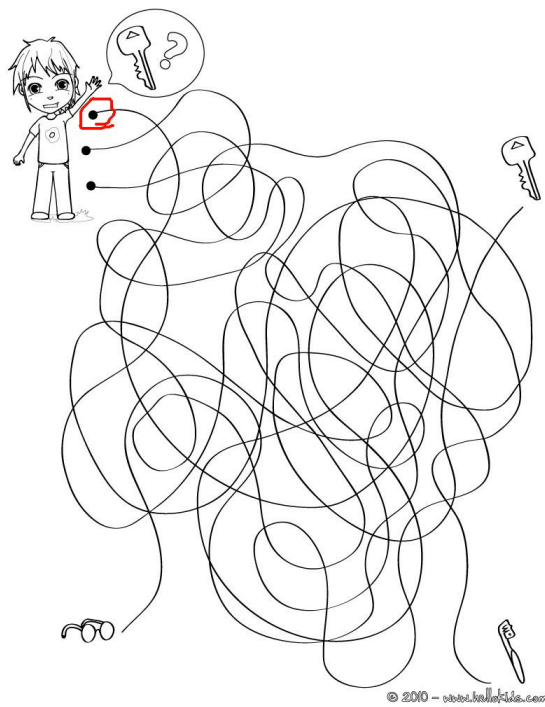

قایی که ضربدر خورده (سخت) باید ۹۰ درجه موافق گردش ساعت بچرخد اشتباه تایی دارد .

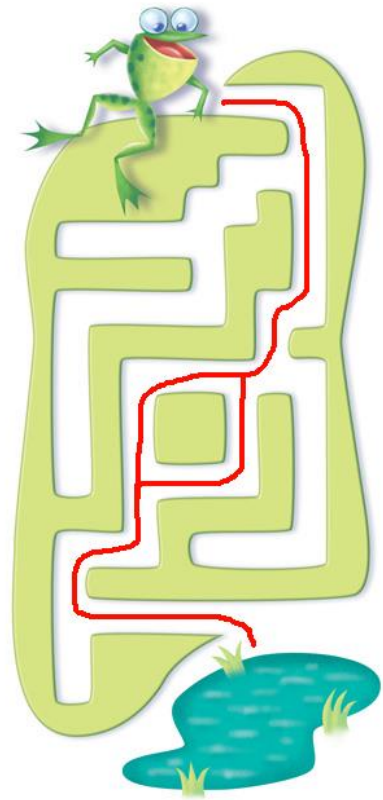
پاسخنامه تفکر منطقی

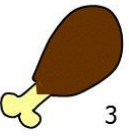

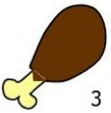

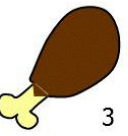

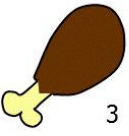
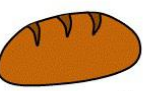

© 2010 - www.kiddofkids.com

 1	 4	 1	 3
 1	 3	 2	 4
 4	 1	 3	 2
 3	 2	 4	 1